

bouwvalligheid is gesloten, in baksteen, groot $4/4,2 \times 7,6 \times 16,2/16,5$ cm. Met dit zelfde materiaal is ook de westgevel van het noordertransept en het gehele zuidertransept met uitzondering van een deel van de oostgevel gelijktijdig opnieuw opgetrokken. Het oorspronkelijke werk van deze transepten is van baksteen, groot $4/4,5 \times 8/9 \times 16,5/18,5$ cm. In 1511 werd land verkocht ten behoeve van de bouw van het noordertransept, zodat beide transepten uit de eerste helft van de 16de eeuw zullen dateren. Inderdaad is gebleken, dat deze tegen het bestaande schip zijn gebouwd.

Het oorspronkelijke werk aan de westgevel van het schip bestaat uit baksteen, groot $4,5 \times 9,5 \times 19$ cm, aan de buitenzijde bekleed met secundair verwerkte tufsteenblokken.

De aan drie zijden vrijstaande westtoren is opgetrokken van baksteen, groot $4,6 \times 9,2 \times 20,2$ cm, en versierd met enkele banden secundair verwerkte tufsteen. De toren heeft steunberen op de hoeken, die aan de oostzijde opgenomen zijn in de westgevel van de kerk, waarvan het werk duidelijk is afgehakt ten behoeve van de bouw van de toren. Binnen de kerk tegen de oostgevel van de toren ontbreken de steunberen. Bij de gedeeltelijke herbouw van de kerk in 1793 is van de kap van het schip en van de transepten een belangrijk deel behouden gebleven. Het koor is opgetrokken op een onderbouw van precies dezelfde vorm, van baksteen, groot $6,5 \times 13,5 \times 27,5/28,5$ cm, waarin een enkele band secundair verwerkt tufsteen voorkomt. Het is geheel in verband opgetrokken met de triomfboog en geplaatst tegen de oostzijde van een ouder gebouw, zoals bleek uit de speciebaarden aan de koorzijde van de bouwnaad. Dit oudere gebouw bleek te bestaan uit tufsteenblokken, groot $8 \times 19 \times 29$ cm, waarvan de muren opgetrokken waren in massief tufsteen werk. Van dit gebouw is de noordoosthoek teruggevonden; het muurwerk is massief van tufsteen. Aangezien de as van het oudste bakstenen koor samenvalt met het huidige schip en het gevonden noordoostelijke hoekpunt van het tufstenen schip bijna gelijk ligt met de noordelijke buitenzijde van het bakstenen schip, mogen wij aannemen dat de assen van beide schepen praktisch samenvallen en dat het tufstenen schip slechts iets smaller was dan zijn bakstenen opvolger.

Binnen het koor werd aan weerszijden langs de zijmuren in de westelijke travee een baan van tufsteenpuin aangetroffen, die ontbreekt in het midden van de oostgevel van het tufstenen schip bij